

не принесе одразу миттєвого ефекту та може викликати супротив частини населення у короткостроковій перспективі.

Для того, щоб отримати очікуване покращення вже сьогодні, вважаємо необхідним зміни у свідомості громадян, зростання особистої відповідальності за майбутнє своєї країни в цілому. Як відомо такі зміни не робляться миттєво. Проте, вважаємо, що в Україні сьогодні уже сформувався певний прошарок громадян, які хочуть не лише легально працювати, а також й легально наймати працівників сплачуючи їм «білу» зарплату. З'являється більше кількості ініціативної молоді, які розробляють та втілюють сміливі бізнес-проекти та не готові задовільнитись малим. Часто люди, які працювали за кордоном у розвинених країнах, пересвідчилися у тому, що зміни можливі. Більше того, вони хочуть таких змін на Батьківщині. Окремі реформи, як от децентралізація, чи реформа медицини уже показали перші результати.

Єдиний шлях подолання бідності – це спільна відповідальність за дії сьогодні. Відповідальність породжує довіру, а довіра, у свою чергу, дозволяє розвиватись.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Підсумки роботи Пенсійного фонду України за 2018 рік // Пенсійний фонд України – URL: <https://www.pfu.gov.ua/367997-oglyad-osnovnyh-pidsumkiv-roboty-pensijnogo-fondu-ukrayiny-za-2018-rik/>
2. Андрій Рева про введення другого рівня пенсійної системи: Накопичити можна те, що є надлишком // Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/250156256>
3. Пенсійна реформа: другий етап. Яких ще змін чекають українцям // Економічна правда URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/10/18/630199/>
4. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо справедливого механізму нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» // Офіційний портал Верховної Ради України URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc6_current_main?id=&pid069=213

**Варварук Іванна Георгіївна, магістрантка,
Ляхович Галина Іванівна, д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку та фінансів**

ФАКТОРИНГ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ КАТЕГОРІЙ

Сучасна ринкова економіка потребує від підприємства постійного розвитку, впровадження та застосування інноваційних інструментів ведення господарської діяльності і постійне вдосконалення конкурентних переваг. Ефективність роботи підприємства визначається тим, наскільки воно є забезпечене оборотними коштами, а головне швидкістю їх обертання.

Проте, в сучасних умовах господарювання цей показник потребує вдосконалення. Для забезпечення ефективності роботи, підприємству необхідно уникати перерв у виробничому процесі, а вони виникають через несвоєчасні сплати покупцями. Таким чином виникають заборгованості між кількома контрагентами, які через нестачу власних фінансових ресурсів не можуть швидко погашати ці заборгованості та відновлювати роботу виробництва. Виникає необхідність в залученні допоміжних коштів, але з огляду на

економічну кризу, кредит не є доцільним при вирішенні проблеми. Проте, прискорити обертання оборотних коштів та уникнути виробничого збою, підприємство може при використанні факторингу.

В сучасних умовах факторинг почав набувати популярності, коли традиційна схема роботи на умовах товарного кредиту є надто обтяжливою для постачальників, що проявляється в тому, що з нарощуванням оборотів, пропорційно зростає нестача обігових коштів через відстрочки платежів.

Аналізуючи визначення факторингу, можна говорити про неоднозначність трактування даного поняття. Кожен з авторів вбачає в даному понятті різні функції його призначення та різний економічний характер. Такий висновок обґрунтований тим, що факторинг розглядається в різних аспектах і як фінансова послуга, і як фінансовий інструмент, і як кредитна операція, і як фінансовий продукт.

Також неоднозначність даного поняття пояснюється різноманіттям типів факторингових компаній та тим, що кожне підприємство в ході господарської діяльності використовує факторинг для різних цілей. Натомість нормативно-правові акти майже однаково трактують дане поняття, суттю якого є те, що факторинг це перевідступлення права грошової вимоги.

Головні особливості поняття «факторинг» відображено в табл. 1.

Таблиця 1

Основні підходи до визначення суті поняття «факторингу»

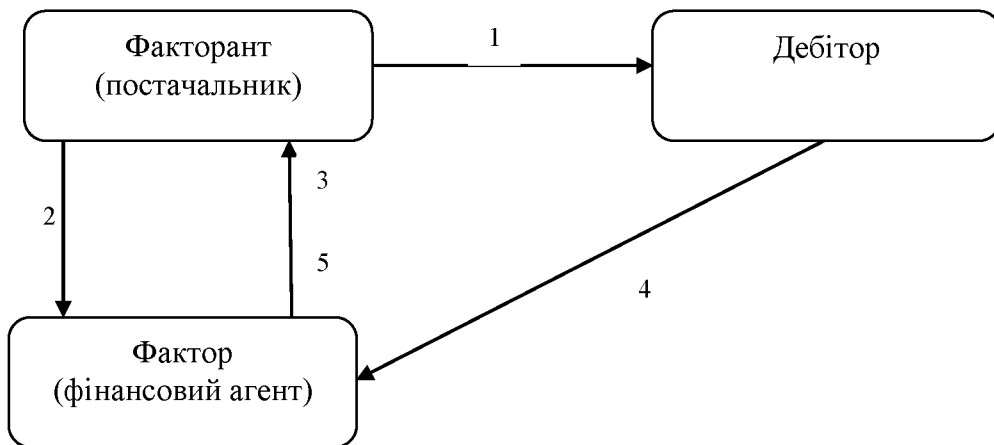
Автор	Класифікаційна ознака сутності поняття «факторинг»									
	Система фінансування	Інкасування дебіторської заборгованості	Різновид кредитування	Комісійна операція	Система фінансового обслуговування	Комісійно-торгівельна діяльність	Кредитно-фінансова операція	Перевідступлення права грошової вимоги	Інструмент управління дебіторською заборгованістю	Угода про обслуговування
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Балабанов І.Т.		+	+							
Басюк Т.П.	+							+		
Бутинець Ф.Ф.			+					+		
Внукова Н.М.			+		+					
Герасимович А.М.						+		+		
Гриценко В.В.	+									
Гутко Л.М.							+			
Левченко Н.М.									+	
Ляшко В.Д.							+	+		
Остафіль О.В.								+		
Форман, Дж. Гілберт та Ф. Селінджер	+									+
Ходаківська В.Н.								+		
Шаніна А.М.					+					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Конвенція УНІДРУА «Про міжнародний факторинг»								+		
Цивільний кодекс України	+							+		
Господарський кодекс України				+				+		
ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»					+					

Згідно даних таблиці бачимо, що більшість авторів розглядають факторинг передусім як перевідступлення права грошової вимоги. Проте Левченко Н.М. визначає факторинг як інструмент управління дебіторською заборгованістю. На нашу думку, даний підхід є обґрунтований, оскільки факторинг може використовуватись підприємством для управління дебіторською заборгованістю. Проте тоді зникає первинна суть факторингу, як перевідступлення права грошової вимоги.

Ряд авторів, таких як Балабанов І.Т., Бутинець Ф.Ф., Внукова Н.М. розглядають факторинг як різновид кредитування. Такий підхід є обґрунтований схожістю факторингу зі звичайним кредитом, а також тим, що факторинг в Україні на практиці часто використовують саме як форму кредитування.

Зміст факторингу та послідовність його здійснення наведено на рис. 1.

- 1 – поставка товару
- 2 – передача Фактору документів, що підтверджують поставку
- 3 – виплата Факторанту авансового платежу
- 4 – надходження оплати від дебітора
- 5 – виплата Фактором для постачальника залишок коштів

Рис. 1. Проведення факторингових операцій

Враховуючи підходи науковців до трактування поняття «факторинг», вважаємо, що факторинг – це фінансова операція з перевідступлення спеціалізованій фінансовій установі або банку права вимоги боргового зобов'язання, яке виникає в ході господарської діяльності між покупцем і продавцем в процесі реалізації товарів, робіт, послуг.

Згідно даного рисунку бачимо що суб'єктами факторингу є три сторони: фактор, факторант (постачальник) та дебітор (боржник). При цьому вплив на здійснення факторингової операції має лише фактор, або факторант, оскільки дебітор отримує лише повідомлення про зміну особи, що має право вимоги.

Дубей Лідія Володимирівна, *магістрантка,*
Свірський Володимир Степанович, *к.е.н., доцент,*
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ФІНАНСОВІ ЧИННИКИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Зростання масштабів і ролі фінансового сектора в глобальній економіці протягом останніх десятиліть супроводжувалося значною нестабільністю його функціонування і перманентним виникненням фінансових криз. Ці кризи призводили до значних та тривалих рецесій в економіці. Водночас, саме вони засвідчили, яке важливе значення для соціально-економічного розвитку як окремої держави, так і глобальної економіки має фінансовий сектор.

Фінансовий сектор, здійснюючи акумуляцію та ефективно розміщення фінансових ресурсів, забезпечує розвиток державного та реального секторів економіки, сприяє макроекономічній стабільності та розвитку домогосподарств, впливаючи таким чином на прискорення темпів економічного зростання. Водночас, досягнувши певної межі свого розвитку, фінансовий сектор змінює позитивний характер свого впливу на економіку на протилежний. Цю особливість відмічав ще Х. Мінські, який у рамках своєї „гіпотези фінансової нестабільності”, довів, що підвищення конкуренції у фінансовому секторі та запровадження фінансових інновацій можливе лише до певної межі [1]. Нині ці міркування підтримують чимало вчених та економістів, зокрема І. Левіна [2, с. 65], З. Луцишин [3, с. 181], Д. Сорос [4, с. 378-379], Д. Стігліц [5, с. 318] та інші. Світова фінансова криза 2007-2009 рр., що призвела до рецесії глобальної економіки, була спровокована надмірним зростанням показника фінансової глибини (відношення сукупних пасивів інституцій фінансового сектора до ВВП) у порівнянні з розвитком реального сектору економіки. Бурхливий розвиток фінансового сектору призвів до системної недооцінки ризиків, утворення «фінансових бульбашок», підвищення нестабільності та нездатності протистояти зовнішнім шокам фінансовими секторами як розвинутих країн, так і країн, що розвиваються.

Неоднозначним для економічного розвитку країн виявився і вплив фінансової глобалізації, що проявляється, насамперед, у фінансовій